

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

2141

Na temelju članka 56. stavka 5. i članka 61. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, broj 80/2013), a u vezi s člankom 18. Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, broj 8/2012), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 18. rujna 2014. godine donijela

UREDBU

O IZRADI I PROVEDBI DOKUMENATA STRATEGIJE UPRAVLJANJA MORSKIM OKOLIŠEM I OBALNIM PODRUČJEM

I. OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

Ovom se Uredbom uređuju polazne osnove i mjerila za izradu, razvoj, provedbu i praćenje provedbe Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu: Strategija) i druga pitanja s tim u svezi.

Prijenos

Članak 2.

Ova Uredba sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije i Programa Ujedinjenih naroda za okoliš:

- Direktivom 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (SL L 164 25. 6. 2008.) (u daljnjem tekstu: Direktiva);
- Odlukom Komisije 2010/477/EU o kriterijima i metodološkim standardima o dobrom stanju morskog okoliša (SL L 232 2. 9. 2010.) (u daljnjem tekstu: Odluka);
- Protokolom Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja, ratificiranim od strane Republike Hrvatske (Zakon o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja, »Narodne novine – Međunarodni ugovori«, broj 8/2012) (u daljnjem tekstu: Protokol).

Ciljevi

Članak 3.

(1) Ciljevi koji se trebaju postići upravljanjem i zaštitom morskog okoliša i obalnog područja u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, su:

- zaštita, očuvanje i omogućavanje oporavka i, gdje je to izvedivo, obnavljanje strukture i funkcije morskih i obalnih ekosustava te zaštita bioraznolikosti i njeno održivo korištenje;
- očuvanje zaštićenih područja u moru i ekološki značajnih područja Europske unije Natura 2000;
- smanjenje onečišćenja, odnosno opterećenja u morskom i obalnom okolišu kako bi se osiguralo da nema značajnih negativnih utjecaja ili rizika za ljudsko zdravlje i/ili zdravlje ekoloških sustava i/ili korištenje mora i obale;
- očuvanje, unaprjeđenje i/ili ponovno uspostavljanje ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa u moru i obalnom području;
- očuvanje obalnog područja na korist sadašnjih i budućih generacija;
- održivo korištenje prirodnih resursa, posebice prostora i voda;
- očuvanje cjelovitosti obalnih ekosustava, krajobraza i geomorfologije;
- sprječavanje i/ili ublažavanje utjecaja prirodnih rizika, osobito klimatskih promjena, koji mogu biti prouzročeni prirodnim ili ljudskim aktivnostima;
- usklađenost između javnih i privatnih inicijativa i svih odluka vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, a koje utječu na korištenje obalnog područja.

(2) Ciljevi iz stavka 1. ovoga članka koji se odnose na postizanje i održavanje dobrog stanja okoliša trebaju se ostvariti do 2020. godine.

(3) Radi ostvarivanja ciljeva iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se, razvija i primjenjuje Strategija na temelju ekosustavnog pristupa upravljanja ljudskim djelatnostima, kao i drugih načela integralnog upravljanja obalnim područjem.

Područje primjene

Članak 4.

(1) Ova Uredba se primjenjuje na morski okoliš i obalno područje prema pojmovima definiranim u članku 5. točki 1. ove Uredbe u područjima koja su pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju.

(2) Odredbe ove Uredbe ne primjenjuju se na aktivnosti čija je jedina svrha obrana i/ili nacionalna sigurnost Republike Hrvatske. Tijela koja su nadležna, u skladu s posebnim propisima, osigurat će da se te aktivnosti obavljaju u mjeri u kojoj je to opravdano i izvedivo, a sukladno Skupu ciljeva utvrđenom prema odredbama ove Uredbe.

Značenje pojmova

Članak 5.

Za potrebe ove Uredbe pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. *Morski okoliš* je životni prostor organizama i njihovih zajednica koji je određen karakterističnim fizičkim, kemijskim i biološkim značajkama, a obuhvaća: područja otvorenog mora, riječna ušća (estuarije) te morska obalna područja uključujući unutarnje morske vode, teritorijalno more, morsko dno, morsko podzemlje, odnosno morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske, te u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju,

2. *Morske vode* (za potrebe Direktive) obuhvaćaju:

(a) unutarnje morske vode, teritorijalno more Republike Hrvatske i njihovo dno i podzemlje, kao i morske prostore, uključujući njihovo dno i podzemlje, na kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava, odnosno jurisdikciju u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 11/95 i 9/2000) (u daljnjem tekstu: UNCLOS) i posebnim zakonima Republike Hrvatske;

(b) priobalne vode kako su definirane posebnim propisom iz vodnoga gospodarstva, njihovo dno i podzemlje, u mjeri u kojoj posebni aspekti ekološkoga stanjaorskog okoliša već nisu obuhvaćeni tim propisom ili drugim zakonima Republike Hrvatske;

3. *Obalno područje mora* (u daljnjem tekstu: obalno područje) je geomorfološko područje s obje strane obalne crte (crta plimnog vala), uključujući užu obalni pojas akvatorija, zaobalje i otoke, u kojem se međusobno djelovanje između morskih i kopnenih dijelova odvija u obliku složenih ekoloških sustava koji čine biotske i abiotske komponente, životni prostor za ljudske zajednice i njihove društvenogospodarske aktivnosti. Zemljopisni obuhvat obalnog područja uključuje područje određeno vanjskom granicom teritorijalnog mora Republike Hrvatske dok granicu obalnog područja u smjeru kopna čini granica obalnih jedinica lokalne samouprave i jedinica lokalne samouprave čiji dio teritorija zahvaća kopneni dio zaštićenog obalnog područja od 1000 m;

4. *Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem*, donosi se na temelju odredbi zakona kojim se uređuje zaštita okoliša i Zakona o potvrđivanju Protokola, za morski okoliš i obalna područja pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju, uzimajući pritom u obzir da su morski okoliš i obalno područje sastavni dio morske regije Sredozemnog mora, odnosno morske podregije Jadranskog mora. Pojmovi morska regija Sredozemnog mora i morska podregija Jadranskog mora koriste se sukladno aktima Europske unije i Programa Ujedinjenih naroda za okoliš iz članka 2. ove Uredbe;

5. *Ukupno stanje* čini stanje okoliša i sustava upravljanja obalnim područjem;

6. *Stanje okoliša* je ukupno stanjeorskog okoliša i okoliša obalnog područja, uzimajući u obzir strukturu, funkciju i procese ekosustava koji ih čine, zajedno s prirodnim fiziografskim, geografskim, biološkim, geološkim i klimatskim čimbenicima, kao i fizikalne (posebno akustične i svjetlosne) i kemijske uvjete, uključujući i one nastale uslijed ljudskog djelovanja na tom području ili izvan njega;

7. *Dobro stanje okoliša* je takvo stanje okoliša u kojem su morski okoliš i okoliš obalnog područja očuvani, ekološki raznoliki i dinamični, te su čisti, zdravi i produktivni u svojim prirodnim uvjetima, a njihovo korištenje na održivoj je razini, čime se čuva potencijal za korištenje i aktivnosti sadašnjih i budućih generacija, odnosno:

(a) struktura, funkcije i procesi ekosustava, zajedno s povezanim fiziografskim, geografskim, geološkim i klimatskim čimbenicima, omogućuju potpuno funkcioniranje ekoloških sustava i njihovu otpornost na promjene koje uzrokuje čovjek. Vrste i staništa su očuvani, spriječeno je smanjivanje bioraznolikosti djelovanjem čovjeka, a razne biološke komponente djeluju u ravnoteži;

(b) hidromorfološka, fizikalna i kemijska svojstva morskih i obalnih ekosustava, uključujući svojstva nastala zbog ljudskih djelatnosti na tom području, potpomažu funkcioniranje ekosustava kako su gore opisani. Antropogeni unosi tvari i energije u okoliš, uključujući podmorsku buku, ne uzrokuju štetne učinke onečišćenja;

8. *Stanje sustava upravljanja obalnim područjem* odnosi se na način planiranja i korištenja te strukture, funkcije i procese upravljanja obalnim područjem;

9. *Kriteriji* su mjerila za karakteristična/odgovarajuća svojstva povezana s kvalitativnim deskriptorima;

10. *Cilj u zaštiti okoliša* podrazumijeva kvalitativno ili kvantitativno očitovanje o željenom stanju raznih komponenata okoliša, kao i opterećenja i utjecaja na njih, za podregiju odnosno morsku regiju;

11. *Onečišćenje* podrazumijeva izravno ili neizravno unošenje tvari ili energije u okoliš, koje nastaje kao posljedica ljudske aktivnosti uključujući promjenu svjetlosnih uvjeta i morsku podvodnu buku koju uzrokuje čovjek, a koje dovodi ili može dovesti do štetnih posljedica kao što su: nanošenje štete prirodnim dobrima i ekosustavima uključujući gubitak bioraznolikosti; uzrokovanje opasnosti za ljudsko zdravlje; sprječavanje morskih aktivnosti uključujući ribolov, turizam i rekreaciju; sprječavanje drugih dopuštenih uporaba mora i kopna; pogoršavanje uporabne kakvoće morskih voda; umanjenje privlačnosti okoliša, ili, općenito, narušavanje održivog korištenja dobara i usluga u ekosustavima;

12. *Regionalna konvencija o moru* je Konvencija o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (u daljnjem tekstu: Barcelonska konvencija) (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 12/93 i 11/2004);
13. *Regionalna suradnja* podrazumijeva suradnju i usklađenost aktivnosti država članica Europske unije i država potpisnica Barcelonske konvencije, a u svrhu razvijanja i primjene usuglašenih morskih strategija i strategija integralnog upravljanja obalnim područjem;
14. *Međunarodni sporazum za zaštitu Jadranskog mora* (u daljnjem tekstu: Sporazum) je Sporazum o suradnji na zaštiti voda Jadranskog mora i obalnih područja od zagađivanja od 14. veljače 1974. godine;
15. *Države morske regije* su ugovorne stranke Barcelonske konvencije;
16. *Države morske podregije* su države koje imaju suverenitet, odnosno jurisdikciju nad dijelom morskih voda morske podregije Jadransko more;
17. *Ekosustavni pristup* podrazumijeva pristup upravljanja ljudskim djelatnostima utemeljen na najboljim dostupnim spoznajama o ekosustavima i njihovoj dinamici i procesima te na održivom korištenju dobara i usluga, čime se osigurava da se ukupno opterećenje od tih djelatnosti zadrži na razini koja omogućava postizanje i održavanje dobrog stanja okoliša kao i da se ne ugrozi sposobnost odgovora ekosustava na promjene koje uzrokuje čovjek;
18. *Integralno upravljanje obalnim područjem* podrazumijeva dinamički proces održivog upravljanja i korištenja obalnog područja, uzimajući istovremeno u obzir krhkost obalnih ekosustava i krajobraza, raznolikost aktivnosti i korištenja, njihovo međusobno djelovanje, pomorsku usmjerenost pojedinih aktivnosti i korištenja te njihov utjecaj na morske i kopnene dijelove;
19. *Kvalitativni deskriptor* je opisni prikaz dobrog stanja okoliša;
20. *Zakon* je Zakon o zaštiti okoliša;
21. *Ministarstvo* je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša;
22. *Nadležna tijela* su tijela nadležna za provedbu Uredbe prema Prilogu VII. ove Uredbe.

Pripadnost morskoj regiji, odnosno morskoj podregiji

Članak 6.

- (1) Ministarstvo je prilikom izvršavanja zadaća prema ovoj Uredbi, a zbog usklađivanja s ciljevima zaštite morskog okoliša određenima aktima Europske unije te ciljevima Protokola iz članka 2. ove Uredbe, dužno primjereno voditi računa da su morski okoliš i obalno područje pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju sastavni dio morske podregije Jadranskog mora, odnosno morske regije Sredozemnog mora.
- (2) Ministarstvo je dužno, uzimajući u obzir posebnosti područja morskog okoliša, ovu Uredbu primjenjivati uz upućivanje na možebitnu potrebu daljnje podjele tog morskog okoliša na odgovarajućoj razini s obzirom na zaštitu morskog okoliša u smislu ove Uredbe, a pri tome vodeći računa o odgovarajućoj razini razgraničenja u podregiji.
- (3) Podjele morskog okoliša u smislu odredbe stavka 2. ovoga članka mogu se revidirati nakon izrade Početne procjene stanja morskog okoliša iz članka 7. stavka 2. točke a) alineje 1. ove Uredbe.
- (4) Ministarstvo će u suradnji s nadležnim tijelima obavijestiti Europsku komisiju o možebitnim daljnjim podjelama morskih voda u svrhu zaštite morskog okoliša u smislu stavka 2. ovoga članka.

Strategija i Plan djelovanja za morski okoliš

Članak 7.

(1) Strategija se donosi za morski okoliš i obalno područje pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno u kojima Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju u skladu s Planom djelovanja iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Republika Hrvatska surađuje s državama morske podregije, odnosno državama morske regije kako bi se u morskoj podregiji, odnosno morskoj regiji osigurala povezanost i usklađenost mjera potrebnih za ostvarivanje ciljeva u zaštiti okoliša prema ovoj Uredbi, posebno elemenata morskih strategija navedenih u točkama a) i b) ovoga stavka, a u skladu sa sljedećim Planom djelovanja kojim države teže zajedničkom pristupu u:

a) pripremi:

- Početne procjene stanja morskog okoliša u skladu s člankom 12. ove Uredbe;
- Skupa značajki dobrog stanja morskog okoliša u skladu s člankom 13. ove Uredbe;
- Skupa ciljeva u zaštiti morskog okoliša i s njima povezanih pokazatelja, u skladu s člankom 14. ove Uredbe;
- Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu morskog okoliša te redovito usklađivanje s nastalim promjenama ciljeva, u skladu sa člancima 16. i 17. ove Uredbe.

b) izradi programa mjera:

- najkasnije do 2015. godine, razvoj Programa mjera za postizanje i/ili održavanje dobrog stanja okoliša, u skladu s člankom 18. ove Uredbe;
- najkasnije do 2016. godine, početak primjene Programa iz alineje 1. ove točke u skladu s člankom 19. stavkom 7. ove Uredbe.

Potreba žurnog djelovanja

Članak 8.

(1) U slučaju ocijenjene potrebe žurnog djelovanja radi narušenog dobrog stanja pojedinih dijelova morskog okoliša, Ministarstvo će u suradnji s nadležnim tijelima izraditi odgovarajući plan žurnog djelovanja. Planom žurnog djelovanja predložit će se raniji početak primjene Programa mjera i možebitno strože zaštitne mjere, pod uvjetom da se time ne sprječava postizanje i/ili održavanje dobrog stanja okoliša u morskoj podregiji.

(2) Plan žurnog djelovanja iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Republike Hrvatske.

(3) U slučaju donošenja Plana žurnog djelovanja, po ovlaštenju Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo će obavijestiti Europsku komisiju o svojem izmijenjenom rasporedu aktivnosti u vezi s donošenjem Plana žurnog djelovanja. Vezano za potrebu žurnog djelovanja, može se predložiti Europskoj komisiji da Plan žurnog djelovanja proglasi oglednim projektom i u tom smislu razmotri pružanje potpore u pojačanim naporima na poboljšanju stanja okoliša u morskoj podregiji.

Regionalna suradnja

Članak 9.

(1) Radi postizanja usklađenosti kako je određeno člankom 7. stavkom 2. ove Uredbe, Ministarstvo će za suradnju koristiti postojeće regionalne institucionalne strukture koje se odnose na morsku podregiju, odnosno morsku regiju, uključujući osobito one utemeljene na Barcelonskoj konvenciji i na Sporazumu.

(2) Republika Hrvatska će, putem Ministarstva i nadležnih tijela, radi izrade i primjene Strategije, s državama morske podregije, odnosno s državama morske regije nastojati uskladiti svoje djelovanje koristeći odgovarajuće međunarodne forume, uključujući mehanizme i strukture Barcelonske konvencije i Sporazuma.

(3) Pri ispunjavanju obveza iz stavka 2. ovoga članka, koliko je moguće, treba se oslanjati na odgovarajuće postojeće programe i aktivnosti razvijene u okviru struktura proizašlih iz međunarodnih sporazuma i Barcelonske konvencije.